

Мери М. Далџон и Лора Р. Лингер

АМЕРИЧКЕ ХУМОРИСТИЧКЕ СЕРИЈЕ 2010-ИХ

Прва половина 2010-их у Америци била је обележена тескобом, како на домаћем, тако и међународном плану. Свет се и даље опорављао од економске кризе са краја претходне деценије. Ширење радикалног исламизма и непрекидни глобални рат против тероризма био је у фокусу стране политичке сцене. Ширење нестабилности на Блиском истоку, које је почело 2010. године и познато је као Арапско пролеће, довело је до промене власти у више земаља пошто су се протести и побуне ширили целим регионом. Експлозија и потапања нафтне платформе Бритиш петролеума у Мексичком заливу довела су 2010. до највеће еколошке катастрофе у америчкој историји. Наставила је да јача политичка подела између републиканаца и демократа. Конгрес је 2010. донео нови закон о заштити пацијената, најбитнији закон о здравственој заштити још од 1965. Барак Обама је изабран за други мандат 2012. године, освојивши већину гласова и гласача и електора, али су до средине те деценије јачале тензије на расној основи, након серије убиства црнаца од стране полиције.

Бурна времена којима сведочимо широм света рефлектују и преврати које доживљавају актери телевизијске уметности и индустрије – сценаристи, режисери, програмери, продуценти, оглашивачи, гледаоци, руководиоци, иноватори и проналазачи – на које утичу ове убрзане промене у дигиталном свету. Мења се начин на који се продуцира садржај за телевизију и оно што чини тај садржај, како се он конзумира и плаћа. Начин на који се повезујемо са телевизијом се такође променио и он наставља да се мења, иако на тај однос, између осталог, снажно утичу узраст и друштвено-економски статус сваког гледаоца. На много начина, међутим, хумористичке серије – комедије ситуације, ситкоми – преживљавају, премошћујући јаз између старог и новог система. И док су телевизијске мреже и даље доминантна платформа за ситкоме у ужем смислу, и цео телевизијски програм, у ширем, формат ситкома је довољно растегљив да дозвољава лако пребацивање са једне платформе за гледање на другу. Телевизија се све више гледа на екранима и уређајима другачијим од традиционалног телевизора, а интернет представља талас будућности.

Средином 2010-их, ситкоми су од педесет најгледанијих емисија на телевизијским мрежама у ударном термину заузимају 16–20% (између 2010. и 2015. године), док су од тридесет најгледанијих емисија заузимају 10–20%, са узлазном путањом. Емисије које су увек биле међу тридесет најгледанијих су драмске серије (посебно криминалистичког карактера), ријалити програми, ситкоми, спортски програми и информативне емисије – у том редоследу популарности. Ситкоми са телевизијских канала који су до сада у овој деценији прешли границу тридесет најгледанијих су *Ширебери* (*The Big Bang Theory*), *Како сам ујознао вашу мајку* (*How I Met Your Mother*), *Мајк и Моли* (*Mike & Molly*), *Модерна породица* (*Modern Family*), *Луга екија* (*The Crazy Ones*), *Милерови*

(*The Millers*), *Два и по мушкарца* (*Two and a Half Men*) и *Две девојке без лове* (*2 Broke Girls*).¹ Све сем једне (*Модерна њорогица*) јесу у естетском смислу конвенционалне серије које приказују породицу као стуб хумористичних ситуација – ширу породицу, породицу коју образују пријатељи, породицу на послу, и мешавину свих ових категорија. Остали ситкоми који се приказују на телевизијским мрежама, а вредни су помена, су: *Симпсонови* (*The Simpsons*), дуговечна анимирана серија о породици која пародира отприлике све; *Млађа* (*Younger*), у којој четрдесетогодишњакиња покушава да се представи као да има двадесет и шест година; анимирани породични ситком *Бобови хамбургери* (*Bob's Burgers*); *Бруклин 99* (*Brooklyn 99*), откачени полицијски ситком (à la Барни Милер [*Barney Miller*]); *Нова девојка* (*New Girl*), у којој млада идеалистична жена живи са три мушкарца; те *Црнкасти* (*Black-ish*), серија о црначкој породици из више средње класе која покушава да одржи свој афроамерички идентитет у свету који већином насељавају белци.

Међу признатим ситкомима који не долазе са телевизијских, већ кабловских мрежа, у овој деценији су *Луи* (*Louie*), експериментални ситком донекле заснован на животу стенд-ап комичара Луиса Си Кеја; *Широки њаг* (*Broad City*), делимично фантастична представа две младе жене у Њујорку; *Игра* (*The Game*), расно помешани спин-оф серије *Девојке* (*Girlfriends*) о професионалним играчима америчког фудбала и њиховим супругама; *Лудница у Кливленду* (*Hot in Cleveland*), серија о три старије жене из шоу-бизниса које се селе у Кливленд и почињу да живе са деведесетогодишњом кућевласницом Елком, коју глуми Бети Вајт; *Увек је сунчано у Филагелфији* (*It's Always Sunny in Philadelphia*), о непријатно себичним и грубим подвизима групе људи који заједно држе бар; *Кућа за игру* (*Playing House*), о две жене које се међусобно подржавају након што једну напусти супруг, а друга добије дете; *Ти си мој њорок* (*You're the Worst*), серија која се фокусира на токсичну везу саможивог писца и самодеструктивне ПР менаџерке; *Живој Сар* (*The Sarah Silverman Program*), о незрелој слободној жени без посла, и о њеним пријатељима; те *Млади и гладни* (*Young and Hungry*), серија о богаташу који ангажује блогерку за храну као свог личног куvara. Серија *Све по закону* (*Legit*) са канала FX, чији је један од креатора и главних глумаца аустралијски стенд-ап комичар Џим Џефриз, поставља нове стандарде. Један од главних ликова је мушкарац са видљивим физичким деформитетима, кога серија представља на комплексан и изнијансиран начин који није приметан код споредних ликова ранијих ситкома.

Све веће присуство ситкома на претплатничким каналима, као што су, нарочито НВО и Showtime, представља важан елемент лепезе ситкома током 2010-их. Ситкоми са Showtime-а се баве: психијатром који упада у кризу средњих година након што пацијент почини самоубиство у његовој канцеларији (*Хаф* [*Huff*]); мајком из предграђа која дилује марихуану (*Трава* [*Weeds*]); проблематичним писцем који је алкохоличар и женскарш (*Калифорникација* [*Californication*]); домаћицом из предграђа са поремећајем личности (*Уједињене државе Таре* [*United States of Tara*]); женом, мајком, средњошколском професорком која се бори са терминалним стадијумом рака (*На слово, на*

¹ Занимљиво је то се што серије *Како сам ујознао вашу мајку* и *Два и по мушкарца* завршавају почетком деценије, након више од десетогодишњег приказивања. *Милерови* су отказани након две сезоне, а *Луи* екипа након једне.

slovo R [*The Big C*]); те медицинском сестром са ургентног одељења која се дрогира лековима на рецепт (*Сесџира Џеки* [*Nurse Jackie*]).

НВО је креирао још више ситкома него Showtime, укључујући серије о: познатој личности која игра самог себе као друштвено неприлагођеног намћора који изазива гађење (*Без одушевљавања, молим* [*Curb Your Enthusiasm*]); филмској звезди, његовим пријатељима и агенту (*Свиџа* [*Entourage*]); статистима на снимању филмова (*Сџаџисџи* [*Extras*]); писцу са списатељском блокадом који постаје детектив-аматер (*Досадно на смрт* [*Bored to Death*]); средњошколском тренеру који постаје жиголо (*Обгарен* [*Hung*]); пропалом професионалном играчу бејзбола који постаје тренер екипе из малог града (*На усџок и доле* [*Eastbound and Down*]); жени која доживљава нервни слом и тражи алтернативни пут кроз живот (*Просвећљена* [*Enlightened*]); групи геј пријатеља (*Мување* [*Looking*]); старијој глумици из ситкома која покушава да се врати у шоу-бизнис (*Поново славна* [*The Comeback*]); групи двадесетогодишњакиња које живе у Њујорку (*Девојке* [*Girls*]); саможивој и неинформисаној потпредседници Сједињених Америчких Држава (*Пош-џрегседница* [*Veep*]); запосленима и пацијентима установе за рехабилитацију (*Игемо даље* [*Getting On*]); шесторици младића који отварају старт-ап фирму (*Силицијумска долина* [*Silicon Valley*]); те о брачном пару, жениној сестри и мужевљевом најбољем пријатељу (*Заједнишџво* [*Togetherness*]).

Интернет платформе као што су Нетфликс, Амазон и Хулу су такође почеле да продуцирају оригиналан и провокативан садржај, укључујући ситкоме који личе на оне са телевизијских мрежа, али се на више нивоа и разликују од њих. Што се тиче Нетфликса, доступне су серије као што су: *Омеџени у развоју* (*Arrested Development*), о богатој и дисфункционалној породици, коју је ова платформа обновила 2014. након што је Фокс престао да је снима 2006. године; *Боџек Хорсмен* (*BoJack Horseman*), анимирана серија о коњу, пропалом глумцу ситкома који покушава да поново покрене своју каријеру; *Несаломива Кими Шмиџ* (*Unbreakable Kimmy Schmidt*), о емотивно неразвијеној девојци која упознаје свет испочетка након што је отета и провела петнаест година под земљом; *Грејс и Френки* (*Grace and Frankie*), у којој се појављују две старије жене које откривају себе након што им њихови мужеви саопштавају да су пар; *Мокро и врело америчко леџо: Први дан кампа* (*Wet Hot American Summer: First Day of Camp*), преднаставак култног филма *Мокро и врело америчко леџо* (*Wet Hot American Summer*); те *Master of None*, серија Азиза Ансарија о свакодневици глумца у тридесетим годинама који покушава да се пробије у Њујорку. Све ове серије покушавају да помере границе у домену елемената приче и језика, те су због тога превише експлицитне за телевизијске и кабловске мреже.

Због свог маркетиншког домета, Амазон прајм је узбуркао јавност када је обзнањено да ће ова компанија почети снимање сопственог садржаја. Њихов први излет у свет ситкома биле су серије *Кућа Алфа* (*Alpha House*), о четворици сенатора који живе заједно у Вашингтону, *Моцарџ у џунџли* (*Mozart in the Jungle*), о диригенту, музичарима и управном одбору Њујоршке симфоније, те *Трансџаренџно* (*Transparent*), о старијој транссексуалки која открива своју сексуалност рођеној одраслој деци, од којих нека манифестују флуидност сексуалних идентитета који до сада махом нису били присутни на телевизији. Марија Сан Филипо пише о сексуалности, идентитету, породици и нечему

што је заиста табу на телевизији – новцу – у серији *Трансјаренџино*. Амазон прајм је 2015. године снимиио *Црвени храсти* (*Red Oaks*), серију о одрастању 1980-их.

Хулу је ушао у трку са осталим интернет платформама које нуде оригиналан садржај серијама као што су *Фанџасџични* (*The Awesomes*), анимирана серија о суперхеројима са непозданим моћима, *Бојно њоље* (*Battleground*), псеудодокументарна драмска комедија о тиму који води предизборну кампању за Сенат на америчком Средњем западу, *Мрџво њувало* (*Deadbeat*), о човеку који види и покушава да помогне мртвима који не желе да га оставе на миру, *Нема везе* (*Fugget About It*), анимирана серија о бившем мафијашком босу који живи у Канади, *Поџежи* (*Quick Draw*), полумимпровизирана вестерн комедија, те *Ни криви ни дужни* (*The Wrong Mans*), о два британска политичара који се уплићу у криминалне радње, завере и корупцију.

И друге интернет платформе су почеле да приказују оригиналне ситкоме у овом периоду. МТВ приказује *Неујодно* (*Awkward*), серију коју приповеда девојка доживевши несрећу која изгледа као покушај самоубиства. Sony Crackle се придружио забави серијом *Преџаг* (*Held Up*), откаченој комедији о циничном и пропалом банкарском службенику, док је сајт Funny or Die додао понуди серију *Не мување* (*Not Looking*), пародију серије *Мување* коју емитује НВО. Платформа CW Seed нуди серију *Свирај џо њоново, Дик* (*Play It Again, Dick*), метакомедију о ствараоцу серије *Вероника Марс* (*Veronica Mars*), која је почела са емитовањем 2004. године, који покушава да покрене спин-оф те серије. Серија *На висини загајка* (*High Maintenance*) прати дилера марихуане и живот његових купаца. Серија *Само на основу њријаве* (*Submissions Only*) је интернет ситком о глумцима и кастинг директорима са Бродвеја. Најзад, платформа Yahoo! Screen је 2015. удомила *Зајегницу* (*Community*), серију о групи одраслих студената државног колеџа, након што је ова серија престала са емитовањем претходне године на мрежи NBC.

[...] Налазимо се усред технолошке експлозије која непрестано додаје нове платформе које доносе садржај, укључујући и увек популарне ситкоме. Све већи број могућности дао је комедији ситуације нови живот у овој деценији. Овај жанр је слојевит и узбудљив на начин на који ситкоми у прошлости никада нису могли да буду. Сценаристи, продуценти, режисери и глумци имају више слободе да истражују теме које су некада биле стране свету ситкома. Комедија ситуације наставља да буде не само одржив жанр, већ и жанр који расте. Без обзира на то где се емитује – на телевизијским мрежама, кабловским каналима, претплатничким каналима или на интернету – и без обзира на то где се гледа – на телевизору, компјутеру, таблету или мобилном телефону – комедија ситуације наставља да напредује.

Изворник: Mary M. Dalton, Laura R. Linder. "The 2010s". *The Sitcom Reader: America Re-Viewed, Still Skewed*. Mary M. Dalton и Laura R. Linder, (yp.). Albany: State University of New York Press, 2016, str. 273–277.

(С енилеској њревео **Драјан Бабић**)